TRICHOMONAZA, RZĘSISTKOWICA, „ŻÓŁTY GUZEK „ - pasożytnicza choroba gołębi.

Autor publikacji:
Zbigniew Rzywucki, firma R-Ceram.



www.doskonaleniegolebir-ceram.pl
golebie@r-ceram.pl

Wprowadzenie do publikacji,

Trichomonoza, choroba występująca także pod nazwą, Trichomonadoza, Trichomonaza, Rzęsistkowica, oraz „żółty guzek", to jedna z wielu chorób pochodzenia pasożytniczego, która szeroko rozpowszechniona jest w środowisku życia ptaków.

Trichomonoza, zaliczana jest do grupy chorób, które istotnie wpływają na kondycję i wyniki lotowe gołębi pocztowych.

Trichomonoza szczególnie niebezpieczna jest dla młodych gołębi w okresie pierwszych trzech tygodni ich życia. Ostre stany chorobowe mogą doprowadzić do znacznych upadków piskląt. Śmiertelność nieleczonych młodych gołębi może dochodzić do 70 % wszystkich gołębi z jednego lęgu hodowlanego.

Trichomonoza u gołębi dorosłych, szczególnie u gołębi pocztowych w okresie sezonu lotowego może występować w postaci mieszanej, łącznie z infekcją chlamydii, kokcydiozy. Stany chorobowe znacząco wpływają na obniżenie sprawności lotowej gołębi, wręcz blokują uzyskanie formy.

Publikacje związane

- ✓ *Podstawy żywienia gołębi,*
- ✓ *Ocena kału gołębi,*
- ✓ *Sprawność układu oddechowego, oraz przegląd działań zwiększających wydolność lotową gołębi.*
- ✓ *Wskaźniki kondycji gołębi.*
- ✓ *Wpływ sprawności układu odporności organizmu na stan zdrowia i witalność gołębi.*
- ✓ *Wademekum produktów PANTEX HOLLAND.*

Trichomonoza, zaliczana jest do grupy chorób, które negatywnie wpływają na kondycję i wyniki lotowe gołębi pocztowych.

Nazwa choroby w j. polskim	*Trichomonoza, Trychomonadoza, rzęsistkowica, żółty guzek*
Nazwa choroby w j. angielskim	*Trichomoniasis, Canker*
Nazwa choroby w J. niemieckim	*Trichomonaden (Gelbenknopf)*

OPIS CHOROBY.

- Trichomonozę wywołują rzęsistki. Są to pierwotniaki: wiciowce, rzęsistki, u których narządem ruchu są wici, oraz podobnie jak u meduz, falująca błona. Rzęsistki w sprzyjających warunkach, jak wilgotne otoczenie, umiarkowana temperatura, lub wilgotna karma potrafią poza żywicielem przeżyć około jednego tygodnia.
- U ptaków, sprzyjającym podłożem namnażania się rzęsistek jest błona śluzowa znajdująca się w całym przewodzie pokarmowym, oraz w tchawicy. W zależności od zjadliwości szczepów, rzęsistki mogą przenikać do krwi i infekować główne narządy organizmu.
- W początkowej fazie choroby, rzęsistki wywołują stany zapalne. W ostrej fazie inwazji rzęsistek, na zainfekowanych częściach organizmu dochodzi do wystąpienia ognisk martwicy i powstania zgrubiałych nalotów.
- Przewlekłe stany chorobowe uwidaczniają się w postaci grubszej serowatej masy w kolorze żółtym, potocznie określanej przez hodowców, jako„ żółty guzek".
- Trichomonoza szczególnie niebezpieczna jest dla młodych gołębi w okresie pierwszych trzech tygodni ich życia. Ostre stany chorobowe mogą doprowadzić do znacznych upadków piskląt. Śmiertelność nieleczonych młodych gołębi może dochodzić aż do 70 % wszystkich gołębi z jednego lęgu hodowlanego.
- Trichomonoza u gołębi dorosłych może występować w postaci mieszanej, łącznie z infekcją chlamydii, kokcydiozy. Stany chorobowe wywołane rzęsistki znacząco wpływają na obniżenie sprawności lotowej gołębi, wręcz blokują uzyskanie formy.
- W przypadku gołębi starych, kiedy ich system odporności funkcjonuje prawidłowo, nie stwierdza się klinicznych symptomów rozwoju trichomonozy. Z informacji od hodowców wynika, że nie wszystkie gołębie w jednakowym stopniu ulegają infekcji rzęsistek. Jednak, w każdej hodowli można znaleźć rodziny gołębi, u których ujawnienie się żółtego guzka jest sporadyczne, a u innych gołębi jest nagminne. Bez systematycznej kuracji, trichomonoza, stanowią wielki problem z utrzymaniem u gołębi czystego przełyku oraz optymalnego poziomu ich zdrowia.

OBSZARY SCHORZENIA ORGANIZMU, ORAZ PRZEGLĄD MECHANIZMÓW POWSTANIA CHOROBY.

Rzęsistki, w sprzyjających dla siebie warunkach, w sposób lawinowy mogą infekować główne organy odpowiedzialne za funkcje życiowe organizmu gołębi. Stopień zmian w narządach wewnętrznych spowodowanych przez rzęsistki zależy od wieku gołębi, zjadliwości szczepów rzęsistka, czasu trwania choroby, oraz aktywności w organizmie innych chorób, jak Chlamydii, Mykoplazmozy, Kokcydiozy.

GOŁĘBIE DOROSŁE. Do głównych źródeł zakażenia, zalicza się:

- Ogólne wyczerpanie organizmu gołębi, szczególnie: po przebytych chorobach, w okresie karmienia młodych.
- Kontakt z innymi gołębiami w przepełnionych koszach kabiny lotowej.
- Skażona bakteriami karma, lub długo zalegająca w pojnikach skażona rzęsistkiem woda pitna.
- Przewlekłe stany zapalne przewodu pokarmowego, długotrwałe biegunki.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM /

- Zaburzenie równowagi flory jelitowej.
- Złe warunki w panujące w hodowli, brak higieny w miejscach przebywania gołębi, zalegający kał, brudne karmiki, kontakt gołębi z gołębiami przybłąkanymi, oraz kontakt z gołębiami zagubionymi w locie, powracającymi po wielu dniach.

GOŁĘBIE MŁODE, do trzeciego miesiąca ich życia, Do głównych źródeł zakażenia, zalicza się:

- Skażony pokarm, przekazywany przez karmiące gołębie, które są zainfekowane rzęsistkiem.
- Obniżona odporność organizmu piskląt w okresie zanikania matczynej odporności. Młode gołębie szczególnie podatne są na infekcję w po osiągnięciu drugiego tygodnia ich życia.
- Skażona rzęsistkiem karma, lub woda pitna długo zalegająca w pojnikach.
- Złe warunki w hodowli, brak higieny w celach lęgowych, w miejscach przebywania gołębi, zalegający kał, brudne karmiki.
- Kontakt młodych gołębi, z gołębiami-nosicielami rzęsistka.

Zainfekowanie organizmu przez rzęsistka może następować w krótkim czasie, poprzez;

- Drogi oddechowe, metodą kropelkową.
- Poprzez przewód pokarmowy.
- Układ rozrodczy.

Przewlekłe stany trichomonazy oraz powikłania chorobowe u gołębi mogą spowodować:

- Zapalenie woreczka żółtkowego, pępka u młodych wyklutych gołębi.(*Wada selekcyjna, usunięcie*.)
- Zapalenie przełyku i wola (*skutkuje zbieraniem się płynów trawiennych w wolu, powoduje trudności z oddychaniem, lub przyjmowaniem pokarmu*.)
- Zapalenie jelita cienkiego oraz jelit ślepych.
- Zapalenie wątroby.
- Zwyrodnienie narządów rodnych u samic.(*Powoduje trudności ze zniesieniem jajek, słaby rozwój embriona*)
- Zwyrodnienie narządów płciowych u samic i samców.

PRZYKŁADY CHARAKTERYSTYCZNYCH ZACHOWAŃ GOŁĘBI, KTÓRE MOGĄ WSKAZYWAĆ NA WYSTĄPIENIE TRICHOMONOZY.

W hodowli gołębi pocztowych, znanych i rozpoznawalnych jest wiele symptomów wskazujących na Trichomonozę. Niektóre z nich są mniej lub bardziej widoczne. Część z nich jest bardzo podobna do symptomów innych chorób gołębi, jak na przykład Salmonelloza, Robaczyca jelit, czy HERPES wirus. Poniżej podaję kilka charakterystycznych przykładów zachowania gołebi, które mogą wskazywać na wystąpienie Trichomonozy.

- Osowiałość.

Utrata apetytu, osowiałość - brak wyraźnego zaangażowania się gołębi w czasie karmienia, brak normalnie zauważalnego ruchu i walki o jedzenie, apatia. Gołębie wyraźnie pozostają w swych przegrodach karmnika. (*Podobne symptomy jak dla E.Coli*). Osowiałość podczas spoczynku. Przy wszystkich stanach choroby, pióra są nastroszone, sterczące w różnych kierunkach (Obraz 1). U niektórych chorych gołębi można zauważyć potrząsanie głową. Przy ostrym przebiegu choroby, gołębie przez długi okres czasu nie wykazują chęci do ruchu, mają opuszczone skrzydła, są w stanie letargu. Oczy są zamknięte. *Podobne symptomy, jak dla E.Coli*.

Obraz 1. Widok ogólny chorego gołębia, wskazujący na wystąpienie trichomonozy.



- Żółty guzek,

Narośl, serowata postać masy w kolorze żółtym umiejscowiona w okolicy przerwy w otworze dziobowym (Obraz 2). Serowata masa może też występować, jako małe lub większe skupienia. Podobne efekty, mogą być także spowodowane przez zważenie się tkanki śluzowej w czasie wystąpienia wysokiej temperatury ciała, szczególnie w przypadku ostrych stanach chorobowych ornitozy, lub oddziaływaniem HERPES wisusa.

- Gwałtowny spadek wagi u młodych gołębi.

U chorych gołębi, podobnie, jak przy infekcji robaczycy, zainfekowana przez rzęsistki wątroba, woreczek żółciowy, nie spełniają swojej funkcji. Trzustka nie wytwarza soków trawiennych, a jelita nie przekazują odpowiedniej ilości składników odżywczych do organizmu. Waga gołębi gwałtownie maleje. Ostatecznie, w końcowej fazie choroby, w fazie agonalnej, następuje padnięcie gołębia. *(Podobne symptomy jak dla E.Coli, Salmonelli)*



Obraz 2. Żółte naloty w przełyku, wskazujący na wystąpienie trichomonozy.

- Stan odchodów, kału.

Wydalany kał, jest o konsystencji luźnej lub wodnistej, jest w kolorze żółtym lub białym. Żółty kolor kału, może także sugerować o wystąpieniu powikłań związanych z niewydolnością wątroby. Chore gołębie wykazują symptomy odwodnienia. Kał w formie biegunki jest bardzo podobny do symptomów występujących przy Salmonellozie, Kokcydiozie, Adenowirusie, lub zatruciu organizmu przez toksyny. Tylko szczegółowe badanie kału lub krwi chorych gołębi może wykluczyć poszczególne rodzaje tych chorób.

- Gołębie młode i stare, nawet po krótkim locie mają otwarte dzioby, maja „zadyszkę”. Takie widoczne zachowanie się gołębi niejednokrotnie może wprowadzić w błąd hodowcę. Nie zawsze objawy te zawiązane są z tylko z Trichomonozą, mogą także być skutkiem:

Zatłuszczenia gołębi w okresie zimowego spoczynku. S*tosowania zbyt mocnej i bogatej w tłuszcze karmy, w szczególności w okresie zimowym oraz poprzedzającym hodowlę, łączenie w pary. Zachwiania równowagi termicznej. W odruchu obronnym,*

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM /

schłodzenia się, organizm wymusza intensywną wentylację układu oddechowego. Wystąpienia powikłań, po przebytych chorobach układu oddechowego.

- Młode gołębie zdychają, zaraz po wykluciu się, lub w ciągu trzech tygodni ich życia.

Młode gołębie, po wykluciu rozwijają się dobrze, ale po upływie tygodnia następuje wyraźna zmiana, chudną, brak u nich wyraźnego w stosunku do innych piskląt przyrostu wagi oraz oznak rozwoju. W zagłębieniu miski lęgowej widać wodnistą i mazistą konsystencję kału.

ZAPOBIEGANIE i LECZENIE TRICHOMONOZY.

LECZENIE GOŁĘBI CHORYCH.

Praktycznie stwierdzone jest, że zakażenie rzęsistkiem może wystąpić bardzo szybko. Szczególnie niebezpieczne w hodowli gołębi są sytuacje, kiedy infekcja rzęsistek występuje w formie zjadliwej, zmutowanej, lub kiedy rozwój choroby odbywa się równolegle z kokcydiozą, lub infekcją chlamydii. W takich przypadkach proces leczenia gołębi bezwzględnie powinien być prowadzony przy zastosowaniu produktów farmaceutycznych, oraz przy współpracy z lekarzem weterynarii.
Znanych jest wiele produktów, które w leczeniu gołębi wykazują aktywność w zwalczaniu rzęsistek. Głównie są to produkty oparte o Ronizadol, Dimetranizadol, Metronizadol, Carnidazole. Produkty te, oprócz pozytywnej roli w leczeniu choroby wykazują także bardziej lub mniej toksyczne działanie w stosunku do organizmu. Pośród aktualnie stosowanych produktów, najmniej toksycznym dla gołębi jest Ronizadol.
Badania wykazują, że niektóre wymienione produkty, nie powinno się stosować w okresie hodowlanym. Dla przykładu przed zniesieniem jajek, gołębiom nie powinno się podawać Ronizadole o wysokim stężeniu. Duża dawka ronizadole, może wpływać na osłabienie procesu zapłodnienia lub powodować niezależone jajka.
W przypadkach wystąpienia u gołębi Trichomonozy, firma PANTEX HOLLAND zaleca podanie wszystkim gołębiom, które mają kontakt z chorym gołębiem produktu leczniczego – weterynaryjnego o nazwie RONIZADOLE 50, lub innych produktów, które zawierają w swym składzie Ronizadol, lub Carnidazole.

W przypadkach wystąpienia ostrego stanu Trichomonozy, lub w przypadku wystąpienia stanów mieszanych choroby, jak Trichomonozy i infekcji dróg oddechowych, zaleca się podanie gołębiom RONIZADOLE 50 i produktu ORNIMIX-DS. W przypadku leczenia tylko pojedynczych gołębi, celowe jest użycie w/w produktów w postaci tabletek jak RONIPLUS-TAB oraz ORNI-TAB.

W przypadkach wystąpienia wodnistego kału, lub wystąpienia innych symptomów, wskazujących na infekcję mieszaną rzęsistek i kokcydioz, zaleca się przeprowadzenie kuracji chorych gołębi w oparciu o RONIZADOLE 50, oraz COCCI-GEEL. COCCI-GEEL zawiera składniki o właściwościach pierwotniakobójczych, w tym kokcydioz, rzęsistek oraz zawiera składniki odpowiedzialne za wstrzymanie biegunki. Dodatkowo COCCI-GEEL zawiera pełne spektrum witamin, mikroelementów i aminokwasów, wpływających za wzmocnienie organizmu gołębi podczas leczenia, oraz wzmocnienie funkcji systemu odporności.

W przypadku leczenia gołębi młodych, do trzeciego miesiąca ich życia, celowe jest użycie produktu o nazwie RONIZADOLE 40 wsp. Produkt ten oprócz niskiego, ale efektywnego udziału Ronizadole zawiera także witaminy, mikroelementy i aminokwasy, odpowiedzialne za wzmocnienie organizmu oraz wzmocnienie systemu odporności.

Praktycznie udowodnione jest, że u gołębi, po zakończeniu kuracji na Trichomonozę, można zauważyć zwiększony apetyt oraz powrót lśniącego upierzenia. Widać także u nich wyraźne ich ożywienie i zwiększenie chęci do latania.
Ważna informacja: Podczas leczenia gołębi chorych na Trichomonozę, zawsze należy pamiętać o działaniach chroniących jelita i organy wewnętrzne. W tym okresie, szczególnie należy szczególnie chronić wątrobę i nerki.

Wszystkie szczegółowe informacje dotyczące produktów i leków weterynaryjnych z firmy PANTEX dostępne są na stronie internetowej www.pantex.net oraz www.doskonaleniegolebir-ceram.pl w bloku publikacji /Wademekum produktów PANTEX / karty katalogowe produktów/ oraz w bloku publikacji NOWE PRODUKTY.

PROFILAKTYKA PRZECIWKO TRICHOMONOZIE.

Powszechnie znane jest, że prowadzenie działań profilaktycznych przeciwko rzęsistkom jest mniej kosztowne od leczenia chorych gołębi, leczenia całej hodowli. Dla zaakcentowania wagi tego stwierdzenia przytoczę choćby przykład potencjalnego ryzyka degradacji rozwoju hodowli w skutek niemożliwości dochowania się zdrowego pokolenia młodych gołębi. W najlepszym przypadku potrzeba około dwóch lat, aby przywrócić pozycję hodowli do stanu, jak przed epidemią choroby.

DZIAŁANIA OGÓLNE, ZABIEZPIECZAJĄCE HODOWLĘ GOŁĘBI PRZED WYSTĄPIENIEM TRICHOMONOZY

W okresie dżystych dni, w szczególności jesienią lub wczesną wiosną, niezbędne jest przeprowadzenie kilkudniowej kuracji przeciwko rzęsistkom. Aby zabezpieczyć gołębie przed potencjalną infekcją Trichomonozy, zaleca się przeprowadzenie pięciodniowej kuracji w terminie do dwuch tygodni przed planowanym terminem: rozpoczęcie łączenia gołębi w pary, przed sezonem lotowym, przed głównym pierzeniem gołębi.
Na kilka dni przed wykluciem się gołębi, w celu zabezpieczenia ich przed infekcją rzęsistka zaleca się podać gołębiom wysiadującym jajka RONIZADOLE 40, lub COCCI-GEEL przez okres od 3 do 5 dni.
Przed przeniesieniem gołębi z „gołębnika hodowlanego" do „gołębnika młodych", celowe jest podanie Roznizadole 40, lub COCCI-GELL przez okres od 3 do 5 dni.
W sezonie lotowym, celowe jest prowadzenie działań zaporowych, przeciwko rzęsistkom, poprzez podanie RONIZADOLE 40, Lub RONIZADOLE 50, Lub COCCI-GEEL w pierwszym dniu po powocie gołębi z lotu, cyklicznie co trzeci tydzień lotu.
RONIPLUS-TAB jako tabletki, zaleca się podawać gołębiom indywidualnie, w każdym przypadku stwierdzenia u gołębi utraty formy lotowej, lub pojawieniu się u nich żółtego kał, lub, w przypadku, kiedy gołębie już po kilku oblotach w około gołębnika mają otwarte dzioby. Także celowe jest podanie RONIPLUS-TAB w przypadkach, kiedy gołębiom brakuje chęci do codziennych

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM /

oblotów. Praktycznie stwierdzone jest, że działanie takie, zawsze skutkuje zwiększeniem formy, oraz pozwala na osiągnięcie przez gołębie w następnych lotach oczekiwanych wyników.

PROFILAKTYKA NATURALNA, „ PURE LINE", JAKO ALTERNATYWA dla CHEMIOPROFILAKTYKI.

Z aktualnej wiedzy weterynaryjnej wynika, że jednym z pozytywnych rozwiązań ostatnich lat w walce z rzęsistkiem, jest stosowanie naturalnych produktów opartych na ekstraktach roślinnych, produktów na bazie czosnku, oraz stosowanie probiotyków i zakwaszaczy. Zalecane przez firmę PANTEX HOLLAND produkty PURE LINE chronią układ pokarmowy oraz układ oddechowy gołębi przed infekcją rzęsistek, oraz infekcją innych chorobotwórczych patogenów. Głównym celem produktów PURE LINE jest efektywne oczyszczenie i zabezpieczenie potencjalnych dróg skażenia organizmu przed chorobotwórczą infekcją, stworzenie efektywnej bariery obronnej, oraz uzyskanie optymalnego poziomu zdrowia i formy gołębi.
Produkty z rodziny PURE LINE to suplementy diety, zawierające unikalne kompozycje ziół, drożdży, mikroelementów oraz biochemicznych składników.

Kilka praktycznych, uwag dotyczących ochrony gołębi przed infekcją rzęsistek, w oparciu o codzienne działania w hodowli.

- *Pomieszczenia w gołębniku powinny być suche i widne. Promienie słoneczne są najlepszym narzędziem w walce ze wszystkimi chorobotwórczymi patogenami.*
- *Należy unikać przepełnienia gołębi w gołębniku. Stan taki, zawsze wnosi ryzyko samozakażeń chorobami.*
- *Należy bezwzględnie utrzymywać w czystości wszystkie elementy użyte do karmienia i pojenia gołębi, oraz wystrzegać się długo zalegającego kału, szczególnie w celach i miskach lęgowych.*
- *Wyjątkową uwagę należy poświęcić gołębią młodym. Powinny one dorastać w osobnych, oddzielonym od gołębi dorosłych, gołębniku. Gołębie powinny mieć swobodny dostęp do witamin oraz do grytu. W okresie dorastania młodych gołębi należy szczególnie położyć nacisk na budowę i wzmocnienie u nich naturalnego systemu obronnego.*
- *Należy bezwzględnie unikać sytuacji, które umożliwiają kontakt gołębi młodych z gołębiami powracającymi z lotu, gołębiami, które powracają po długim okresie pobytu poza gołębnikiem, oraz kontaktu z gołębiami przybłąkanymi - obcymi. Zawsze takie sytuację wiążą się z ryzykiem wystąpienia w hodowli nieznanych zjadliwych chorób.*
- *Gołębie chore, lub wykazujące symptomy wystąpienia choroby, należy izolować od reszty gołębi. W organizacji hodowli zawsze należy pamiętać o roli woliery – izolatki dla chorych gołębi.*
- *Nie należy budować hodowli w oparciu o gołębie, rodziny gołębi, które wykazują małą odporność na rzęsistki, które są bardzo podatne na Trichomonozę.*

Autor publikacji: Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą Zbigniew Rzywucki, firma R-CERAM /